

ادامه از صفحه اول

مصونیت نمایندگان در اظهارنظر و رأی

پاسخ ارسالی در صورتی که بیش از دو برابر اصل مطلب اظهارشده نبوده و متضمن توهین و افترا نباشد، در نخستین فرصت در جلسه علنی قرائت خواهد شد».
ملاحظه می‌شود مصونیت پارلمانی طبق قانون آیین‌نامه داخلی مجلس در چارچوب وظایف نمایندگی است. رئیس قوه قضائیه در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۰۹ را نامه‌ای به شماره ۱/۰۶/۱۹۱/۸۰ موضوع حدود مصونیت نمایندگان مجلس شورای اسلامی را از شورای نگهبان استعلام کرد و شورای نگهبان در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ در شماره ۳۰۳۶/۲۱/۸۰ در پاسخ استعلام برمیاین مشروح مذاکرات مجلس بررسی نهایی قانون اساسی و اصول متعدد قانون اساسی من‌جمله اصول ۱۹ و ۲۰ دایر بر تساوی حقوق مردم ایران و عدم توجیه شرعی منع تعقیب و توقیف مجرم و بالاخره نظر امام خمینی(ره) ناظر بر ضرورت پرهیز از هتک حرمت اشخاص و لزوم جبران هتک حرمت در مجلس و رسیدگی توسط قوه قضائیه اعلام کرد: «اصل ۸۶ قانون اساسی در مقام بیان آزادی نماینده در رابطه با رأی‌دادن و اظهارنظر در جهت ایفای وظایف نمایندگی در مجلس است و ارتکاب اعمال و عناوین مجرمانه از شمول این اصل خارج است و این آزادی نافی مسئولیت مرتکب جرم نیست».
از نظر علمای علم حقوق مفهوم حقوقی مصونیت پارلمانی موضوع اصل هشتادوششم قانون اساسی عدم مسئولیت نمایندگان در زمینه سخنرانی‌ها، نظرات و آرائی است که در مقام انجام وظایف نمایندگی ارائه می‌کنند. هدف این اصل تضمین آزادی انجام وظایف نمایندگی و جلوگیری از تعقیب قضائی از سوی دولت یا افراد علیه نمایندگان است و بدون این آزادی قوه قانون‌گذار کشور نمی‌تواند به انجام وظایف مقرر در قانون اساسی بپردازد و نطق‌ها، گزارش‌ها، بیانییه‌ها و آرائی که در صحن مجلس یا کمیسیون‌ها انجام می‌شود، مشمول اصل عدم مسئولیت است. حتی اگر این‌گونه اظهارنظرها دارای وصف مجرمانه باشند و اگر افراد عادی چنین اظهاراتی کنند، قابل پیگرد قضائی هستند. در حقیقت قانون اساسی جرائمی را که عنصر مادی آن نطق و اظهارنظر است، برای نمایندگان مشمول مصونیت دانسته است. از دیدگاه حقوقی مقنن عمل بی‌هوده انجام نمی‌دهد و اصل ۸۶ قانون اساسی امتیازی است که قانون‌گذار به نمایندگان مجلس داده است. چنانچه قصد قانون‌گذار اعطای امتیاز نبود، نیازی به تصویب چنین اصلی در قانون اساسی نبود.
انتخاب عنوان ممنوعیت تعقیب و توقیف در اصل ۸۶ نمایانگر این واقعیت است که چنانچه نمایندگان در نطق و اظهارنظر خود مرتکب جرم شدند، از تعقیب و توقیف مصون باشند والا اگر مرتکب جرم نشده باشند، ممنوعیت تعقیب و توقیف توجیهی نداشت. مگر می‌شود کسی را برای عملی که جرم نیست، تعقیب یا توقیف کرد؟برای تحقق جرم عمدی علاوه بر عنصر قانونی و مادی وجود رکن معنوی یا به عبارت دیگر سونیت مرتکب در عمل ارتكابی شرط اساسی است و تفاوت نماینده مجلس با افراد عادی در ارتکاب بزه افترا، توهین و نشر اکاذیب این است که قصد نماینده در اظهارنظری که متضمن جرائم فوق است، صرفا خیرخواهانه و برای اصلاح امور است و قانون‌گذار با پذیرش اصل حسن نیت در اعضای پارلمان تحقق این‌گونه جرائم را به لحاظ فقدان سونیت‌غیرقابل تعقیب نمی‌داند.
نمایندگان مجلس برای انجام وظایف نمایندگی باید از آزادی، استقلال و آرامش خاطر برخوردار باشند تا بتوانند به سوگند نمایندگی در تأمین منافع ملی عمل کنند و بدون واهمه از تعقیب آنچه را می‌اندیشند بگویند و آنچه را مصلحت می‌دانند پیشنهاد کنند و این مصونیت دارای دو قید است: اول اینکه عمل ارتكابی باید در راستای وظایف نمایندگی یعنی قانون‌گذاری و نظارت باشد و دوم اینکه صرفا شامل اعمال مجرمانه‌ای می‌شود که در قالب اظهارنظر و رأی باشد.

توسعه پایدار شهری ضامن توسعه کشور

از یک سو روی دارایی با ارزش ذاتی سرمایه‌گذاری کرده‌ایم و از سوی دیگر رشد توسعه پایدار شهری، نه تنها به توسعه پایدار اقتصادی شهر منجر می‌شود بلکه درنهایت این شکوفایی در شهر می‌تواند به رشد توسعه در تمام ارکان اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی کشور منتهی شود.

اما از دلایل عمده این رابطه تنگاتنگ را می‌توان در توزیع جمعیت، نقش و فعالیت دولت‌ها در سطوح مختلف و تولید و مصرف کالاها و خدمات دید که اثرات قابل توجهی در رابطه با مسائل اکولوژیکی با سیستم‌های اقتصادی دارد و یکی از مهم‌ترین مکان‌هایی که می‌توان همه اثرات این چند نمونه مشخص را با هم دید شهرها هستند.

تحولات اخیر و توسعه شهرنشینی و به‌تبع آن رشد و توسعه کالبدی شهرها مسائلی را در فضای شهری به وجود آورده که نه تنها ساکنان آن، بلکه تمام محیط زیست در معرض عوارض ناشی از آن صورت تهدید قرار می‌گیرند.
حفظ و نگهداری محیط زیست و منابع طبیعی از مهم‌ترین چالش‌های بشر در آستانه قرن پیش‌رو است. این در حالی است که لزوم بهبود سطح استانداردهای زندگی در کشورهای در حال توسعه اهمیت خود را از دست نداده است.

ادامه در صفحه ۱۰

شرق: آیت‌الله محمد یزدی چند روز پیش در دیدار با دادستان‌های کشور در دفتر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، گفت: «نباید اجازه دهیم افراد سودجو به مجلس شورای اسلامی راه یابند، زیرا برخی نمایندگان به این امید وارد مجلس می‌شوند که با اعمال فشار به وزرا، رشوه‌خواری کنند... نباید به‌خاطر خوش آمد یا بدآمد کسی از قانون و شرع بگذریم؛ ما باید از ورود سودجویان به مجلس جلوگیری کنیم و بدانیم عناوینی که داریم و مناصبی که در آن قرار گرفته‌ایم، گذراست».

این سخنان با واکنش‌هایی روبه‌رو شد چنانچه علی مطهری، نماینده فعلی مجلس در واکنش به سخنان یزدی در کانال تلگرامی خود نوشت: «اولا این سخن، همه نمایندگان مجلس را زیر سؤال می‌برد. بهتر بود ایشان به فرض صحت کلامشان و اثبات اتهام وارده نام آن نمایندگان را ذکر می‌کردند تا دمه سایر نمایندگان بری می‌شد. ثابیا در میان نمایندگان به‌ندرت چنین کسانی پیدا می‌شوند و علت آن هم نوع رفتار شورای نگهبان است که افراد حر و آزاده و پاکدست و پاکدامن را به دلیل انتقاد از نظام به جرم صندت یا ولایت فقیه رد صلاحیت و چنان افرادی را تأیید صلاحیت می‌کند. بنابراین به فرض صحت ادعای آقای یزدی، برای رفع این نقیصه، شورای نگهبان باید روش خود را عوض کند و صرفا افرادی را که جرم قابل‌توجه مالی یا اخلاقی دارند، رد صلاحیت کند؛ نه اینکه کاندیداهایی را هم که انتقادی به نظام دارند اما افراد سالم و صالحی هستند، ردصلاحیت نماید».

محمد یزدی همواره یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های سیاسی نظام بوده است زیرا مسئولیت‌های متعددی ازجمله نمایندگی مجلس خیرگان قانون اساسی، نمایندگی مجلس شورای اسلامی، نمایندگی مجلس خیرگان رهبری، عضو فقهای شورای نگهبان، ریاست قوه قضائیه و عضویت در شورای بازنگری قانون اساسی را برعهده داشته است.

یزدی ومخالفت بااصلاحات

او علاوه بر تعدد مسئولیت‌ها از حیث مواضع سیاسی‌اش و رویکرد عملی‌اش مورد توجه بوده است؛ به‌طوری‌که می‌توان از آیت‌الله یزدی به‌عنوان فردی یاد کرد که در مخالفت با جریان اصلاحات

سیاست

نگاهی به مواضع سیاسی آیت‌الله محمد یزدی

مواجهه مطهری با آیت‌الله



علمی- Gettyimages

محقق‌داماد در یادداشتی در وصف آیت‌الله شبیری‌زنجانی نوشت: «به تصدیق عموم ارباب معرفت، خیرگان واقعی، دین‌شناسان و صاحب‌نظران در میدان فقاہت شیعی، حضرت آیت‌الله‌العلّامی حاج آقا موسی شبیری‌زنجانی دامت‌برکاته یکی از شایستگان مرجعیت تقلید در زمان حاضر می‌باشند. نگارنده هرچند بر این باور است که جایگاه رهبری بالاتر از آن است که هرکس برای تثبیت مواضع فکری خود از آن مقام معظم خرج کند، ولی به رغم این باور اجازه فرمایید این حمله را به سمع خوانندگان برساند. نگارنده این سطور در تعظیم و تکریم مقام علمی و اخلاقی علامه شبیری از مقام معظم رهبری، جملاتی کم‌نظیر به گوش خود شنیده است که رساننده عظمت والای آن بزرگوار در نظر معظم‌له و نشانۀ حق‌شناسی و زرشناسی ایشان است».
آنگه آیت‌الله سیدمحمد غروی، عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، در واکنش به آیت‌الله یزدی گفت: «کاری که آقای یزدی در این شرایط کردند، طغای استراتژیک بود. خواهمش این است کسانی که واقعا دلسوز انقلاب، نظام، مرجعیت و روحانیت هستند، این پرونده را ببندند چون به نفع هیچ‌کسی نیست. واقعا بعدی می‌دانم در آینده مرجعی به این عمق آیت‌الله شبیری‌زنجانی داشته باشیم. همین‌طور شخصیت آیت‌الله یزدی در فعالیت‌های انقلابی بر

مصباحی‌مقدم خبر داد

همه اصولگرایان به شورای ائتلاف پیوستند به‌جز پایداری‌ها

آنکه گرد هم بیایند و فهرست واحدی داشته باشند، گفتند چون رقیب نداریم باید میان خودمان رقابت ایجاد کنیم تا شور انتخاباتی بالا برود. برای همین جبهه پایداری حرکت جداگانه‌ای آغاز کرد. حال با وجود اصلاح‌طلبان و قدرت نقش‌آفرینی آنها ما شاهد این ناهم‌گرایی میان اصولگرایان هستیم. به نظرم غفلت از واقعیتی که در آموزه‌های دینی ما بر آن تأکید شده، باعث شده است تفرقه منشا شکست باشد. در شرایطی که اصلاح‌طلبان با قدرت و وحدت به میدان می‌آیند، حضور دارند و نقش‌آفرینی می‌کنند، طبعاً باید جریان انقلابی و اصولگرا هم برای نقش‌آفرینی به وحدت و اجتماع حداکثری برسد.

● جبهه پیش‌رفت، رفاه و عدالت در مجموعه‌ای که با جامعه روحانیت کار می‌کنند، حضور دارند و چند وقت پیش دعوت کردند و با آنها جلسه داشتیم و تأکید کردند ذیل جامعه روحانیت حرکت کنند. احساس نکردم آنها روحیه جدایی داشته باشند. طیفی از طرفداران احمدی‌نژاد با محوریت مسعود زریباقان هر بار در جلسات جامعه روحانیت حضور دارند. روشن است که در پی جدایی نیستند. ● در این میان، فقط جبهه پایداری است که با ائتلاف نپیوسته است که علت این موضوع برای ما روشن نیست. اما تأکید ما بر این است که آقایان به این حرکت پیوندند. اگر این اتفاق بیفتد، می‌توان در تهران و کلان‌شهرها به فهرست‌های واحد رسید وگرنه به‌شدت نگران هستیم. چون در نبود فهرست واحد شاهد خنثی‌کردن

کسی با آن سوابق پوشیده نیست و بنابراین بهتر است پرونده را ببندند و مسئله را ادامه ندهند».
با رسول منتجب‌نیا گفت: «آیت‌الله یزدی با چه دلیل و مجوز شرعی و قانونی، جمعی از بزرگان اسلام و کشور را به مسئله‌داربودن و حرمت قائل‌نشدن برای نظام و رهبری متهم می‌کند؟».

دوران ریاست قوه قضائیه محمد یزدی هم بسیار محل مناقشه است زیرا او بعد از روی کارآمدنش در دستگاه قضا نهاد دادسرا را حذف کرد. با حذف دادسرا پرونده‌های قضائی مستقیماً دادگاه می‌رفت و دادگاه مسئولیت تحقیق را نیز برعهده داشت؛ یعنی تمام مسئولیت‌های قاضی، دادستان و بازپرس در یک مقام به نام قاضی جمع شده بود. این اقدام با مخالفت‌های بسیاری روبه‌رو شد به نحوی که پس از اتمام دوران مسئولیتش، آیت‌الله سیدمحمد شاهرودی، رئیس وقت قوه قضائیه، گفت که من یک ویرانه را تحویل گرفتم و همواره از احیای دادسراها به عنوان یکی از اقدامات مثبتش یاد می‌کرد.

ماجرای سپینا نیکنام

محمد یزدی در ماجرای سپینا نیکنام، نماینده زرتشتی‌شورای شهر یزد، یکی از موافقان تعلیق او بود و شاید بیشترین تلاش را برای توقف دوره نمایندگی نیکنام انجام داد. او در این‌باره گفته بود: «اقلیت‌های مذهبی می‌توانند در مجلس نماینده داشته باشند و نظر دهند اما اگر شورای نگهبان بر آن نظرات ایراد شرعی بگیرد، از مصوبات مجلس حذف می‌شود. اگر جایی اکثریت قریب به اتفاق‌شان مسلمان باشند، غیرمسلمان نمی‌تواند برای آنها تصمیم بگیرد. قانون انتخابات صراحت دارد که اشخاص می‌توانند برای عضویت در شورای شهر کاندیدا شوند، اگر فردی در شهری انتخاب شد که اکثر قریب به اتفاق آن مسلمان هستند و وی در اقلیت بود، او در شورای شهر نمی‌تواند برای شهری که اکثر مسلمان هستند، تصمیم بگیرد».
در نهایت چنین نظری از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام رد شد و عضویت نیکنام در شورای شهر یزد تأیید شد. با همه اینها باید گفت محمد یزدی با تمام اختلاف‌نظرهایی که بر سر مواضعش وجود دارد، بخشی از تاریخ انقلاب اسلامی است و نمی‌توان تأثیر او را انکار کرد؛ هرچند بسیاری نظری خلاف نظر‌اش داشته باشند.

خبر

واکنش رئیس فراکسیون محیط زیست به ۵۰۰روز بازداشت فعالان محیط زیست

● **شرق:** همه‌چیز رنگ‌وبوی تکرار به خود گرفته است، بعد از گذشت نزدیک به ۵۵۰ روز از بازداشت محیط‌زیستی‌ها، کلیدواژه‌ای که بیش از همه تکرار شده، دادرسی عادلانه است. حق داشتن وکیل و حالا برگزاری دادگاه به‌صورت علنی درخواست رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس است. محمدرضا تابش گفته «معتمدین این پرونده باید در محکمه‌ای عادلانه و با حضور وکلای مدنظر خانواده‌ها و البته به‌صورت علنی برگزار شود تا افکار عمومی در جریان آن قرار گیرند». پیش از این عبدالکریم حسین‌زاده، رئیس فراکسیون حقوق شهروندی مجلس نیز درخواست دادرسی شفاف را مطرح کرده بود. به‌تازگی خبر اعتصاب غذای پنج نفر از هشت فعال بازداشت‌شده منتشر شده و گویا روز گذشته نیلوفر بیانی و سپیده کاشانی بعد از موافقت مقامات قضائی با درخواست‌های‌شان، به اعتصاب غذای خود پایان دادند. اما این نقطه پایان پرونده محیط‌زیستی‌ها نیست.

آخرین امید، دادرسی شفاف

آخرین گزارشی که سخنگوی دستگاه قضا از واصل‌شدن آن خبر داده بود، گزارش دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی است. تابش، رئیس فراکسیون محیط زیست، به «ایستنا» گفته «ما نماینده همه مردم هستیم و من از بعد تخصصی نماینده این طیف از افراد هستم که باید از آنها دفاع کنم. از دیدگاه ما تقصیری متوجه این افراد نبوده است، در این زمینه ما گفت‌وگوهایی با خانواده‌های این افراد و همچنین رؤسای قلی و فعلی قوه قضائیه، هیئت وزیران و مراجع مربوطه داشتیم و خواسته‌های آنها را منتقل کردیم و گزارش‌های تخصصی نیز تهیه و به مراجع مربوطه ارائه کردیم». تابش گفته «ما امیدوار به اجرای عدالتی هستیم که رئیس قوه قضائیه قول آن را داده است». تابش گفته بازداشت موقت روابط و زمان محدودی دارد و نباید اجازه دهیم کار این افراد به اعتصاب غذا بکشد؛ ما بیش از ۵۰۰ روز بازداشت موقت امیدها برای دادرسی عادلانه را کم کرده است. علی مطهری هم پیش‌تر به «شرق» گفته با توجه به صحبت‌های آقای رئیسی امید ی برای دادرسی عادلانه نیست. رئیس دستگاه قضا در پاسخ به درخواست‌ها برای بررسی این پرونده گفته بود بررسی آن را به دادگاه واگذار کنید. محمود صادقی، نماینده تهران در مجلس نیز در همین زمینه در توییتر نوشته: «با این همه تأکید مودکی که آقای رئیسی بر رعایت موازین آیین دادرسی دارند، تا جایی که دستورالعمل قابل تحسین کرامت انسانی را ابلاغ می‌کنند، نمی‌دانم برای این مقدار طولانی‌شدن نامتعارف بازداشت موقت فعالان محیط زیست چه توجیهی دارند؟!».

رئیس دستگاه قضا ورود کند

با همه اینها رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس اضافه کرده: «ما دلیل توقف محاکمه این افراد را نمی‌دانیم؛ البته موضوع را از مجاری ذریبط در دولت پیگیر هستیم. از آقای رئیسی که تمام مراحل را تا رسیدن به ریاست قوه قضائیه طی کرده و شجاعتش را دارد که اگر در جایی اشکال و ایرادی وارد بوده آن را اعلام کند، انتظار داریم به این موضوع رسیدگی کند». عبدالکریم حسین‌زاده، نایب‌رئیس فراکسیون امید، در همین زمینه به «شرق» گفته بود: «ما نمی‌گوییم دستگاه قضائی موضوع را بررسی نکند، بلکه می‌گوییم مردم انتظار شفافیت کامل و تسریع در امور را دارند». روند برگزاری دادگاه محیط‌زیستی‌ها فعلاً متوقف شده، اما تاکنون نتنها در مراحل دادرسی مقاماتی، بلکه در دادگاه‌ها هم از حق دسترسی به وکیل محروم بوده‌اند. طبق آخرین اطلاعات، از هشت فعال محیط زیست، چهار نفر اتهام افساد فی‌الارض دریافت کرده‌اند، چهار نفر دیگر اتهام جاسوسی دارند و اتهام یک نفر هم ارتباط با دولت متخاصم بیگانه است، هرچند این احکام باید در دادگاه احراز شود. از سوی دیگر اعتصاب غذا هم نگرانی‌ها را افزایش داده، چراکه شرایط جسمی برخی از آنها نامساعد بوده است. طاهر قدیریان که تحت درمان است، دانشمند جوان برگزیده سال ۲۰۰۸ یونسکو است. نیلوفر بیانی، کارشناس برجسته دفتر سازمان ملل در سوئیس بود که برای فعالیت به ایران آمد. هومن جوارک، رئیس پروژه بین‌المللی حفاظت از یوز ایرانی-آسیایی و یکی از برجسته‌ترین کارشناسان حیات وحش در ایران و جهان است. سپیده کاشانی، کارشناس نخبه دانشکده محیط زیست و همسر هومن جوارک، از متخصصان حیات وحش ایران است. امیرحسین خاقلی، از فعالان برجسته محیط زیست است که توانست با کمک برنامه‌دانی مثل هدیه تهرانی، با راضی‌کردن امداداران برخی مناطق حفاظت‌شده نزدیک به پنج هزار دام را از آیین مناطق خارج کند. مراد طاهباز، ایرانی دوتابعیتی، تاجری ایرانی است که بسیاری از سرمایه خود را صرف حفاظت و تحقیقات درباره حیات وحش ایران کرده است. وزارت اطلاعات تاکنون بارها اعلام کرده هیچ دلیلی مبنی بر جاسوس‌بودن فعالان محیط‌زیستی نیافته است، اما ضابط قضائی پرونده یعنی سازمان اطلاعات سپاه بر جاسوس‌بودن آنها تأکید می‌کند. در این شرایط تنها باید در انتظار ادامه برگزاری دادگاه فعالان محیط زیست بود.